

Dosarul nr. 2r-337/23
2-22027830-01-2r-27072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Iu. Cotruță, V. Sîrbu, I. Țurcan)

DECIZIE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Ludmila Gribinenco,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației de Coproprietari
în Condominiu nr. 55/94, mun. Chișinău, împotriva lui Constantin Luchian,
Alexandr Gribinenco și Ludmilei Gribinenco cu privire la încasarea datoriei și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituită cererea de apel depusă de Alexandr Gribinenco și Ludmila
Gribinenco împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanții nu solicită
repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 25 februarie 2022, SA „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/94,
mun. Chișinău, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin
Luchian prin care a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Constantin
Luchian în beneficiul ACC nr. 55/94 a datoriei pentru consumul energiei termice
în sumă de 4 071,62 de lei, acumulată până în luna noiembrie 2021, pentru
apartamentul nr. XX din str. XXXXX, mun. XXXXX și a cheltuielilor de
judecată în beneficiul SA „Termoelectrica”, în mărime de 270 de lei (f. d. 2-2
verso).

La 02 august 2022, SA „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/94,
mun. Chișinău, a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune împotriva
lui Constantin Luchian, Alexandr Gribinenco și Ludmilei Gribinenco, prin care a
solicitat admiterea acesteia, încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul
ACC nr. 55/94 a datoriei restante pentru consumul energiei termice în sumă de

3 784,89 de lei, acumulată până la 01 aprilie 2022 și a cheltuielilor de judecată în beneficiul SA „Termoelectrica”, în mărime de 270 de lei (f. d. 41-41 verso).

Prin hotărârea din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Alexandr Gribinenco și Ludmillei Gribinenco în beneficiul ACC nr. 55/94 suma de 3 784,89 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Alexandr Gribinenco și Ludmillei Gribinenco în beneficiul SA „Termoelectrica” suma de 270 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat.

În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea (f. d. 50).

La 12 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ludmila Gribinenco și Alexandr Gribinenco au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care au solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare (f. d. 59-60).

Prin încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandr Gribinenco și Ludmila Gribinenco împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanții nu solicită repunerea în termen (f. d. 69-71).

La 07 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ludmila Gribinenco a declarat recurs împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f. d. 74-75).

În motivarea recursului, a indicat că, dat fiind faptul examinării cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă, recurenta nu a luat parte la procesul examinat și nu a cunoscut despre actul judecătoresc final emis.

A menționat că aspectul referitor la respectarea termenului de declarare a apelului urma a fi dezbătut în cadrul ședinței de judecată cu participarea părților.

A precizat că apelul nemotivat a fost depus în termenul de 30 de zile, ținând cont de data când a fost recepționat dispozitivul primei instanțe și, prin urmare, nu urma a fi înaintată o cerere de repunere în termen.

Totodată, a calificat încheierea instanței de apel ca fiind una pripită și arbitrară, fiind o manifestare de formalitate, care a urmărit scopul de a nu examina fondul cauzei.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii instanței de apel a fost expediată în adresa Ludmillei Gribinenco la 16 iunie 2023 (f. d. 72), însă lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 07 iulie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 20 februarie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 03 martie 2023.

După examinarea fondului cauzei, la 12 martie 2023, instanța de judecată a expediat în adresa părților copia dispozitivului hotărârii instanței de fond (f. d. 51), fiind recepționată de către apelanții Alexandr Gribinenco și Ludmila Gribinenco la 27 martie 2023, fapt confirmat prin avizul poștal de recepție nr. DS8004498746AS (f. d. 58).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Alexandr Gribinenco și Ludmila Gribinenco la 12 aprilie 2023, peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 25 mai 2023, corect a restituit cererea de apel depusă de Alexandr Gribinenco și Ludmila Gribinenco împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind în afara termenului legal, iar apelanții nu solicită repunerea în termen.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 20 februarie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 21 februarie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 22 martie 2023 (zi de miercuri).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Alexandr Gribinenco și Ludmila Gribinenco au declarat apelul în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție califică drept neîntemeiat argumentul recurentei, precum că apelul nemotivat a fost depus în termenul de 30 de zile, ținând cont de data când a fost recepționat dispozitivul

primei instanțe și, prin urmare, nu urma a fi înaintată o cerere de repunere în termen.

În acest sens, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, într-o manieră certă și clară corelează termenul de 30 de zile de contestare cu data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu cu data recepționării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, apelanții nu au solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelanții Alexandr Gribinenco și Ludmila Gribinenco ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a reținut că Alexandr Gribinenco și Ludmila Gribinenco nu au solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze *ex officio* repunerea în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelant în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit dispoziției art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ludmila Gribinenco.

Se menține încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/94, mun. Chișinău, împotriva lui Constantin Luchian, Alexandr Gribinenco și Ludmilei Gribinenco cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni